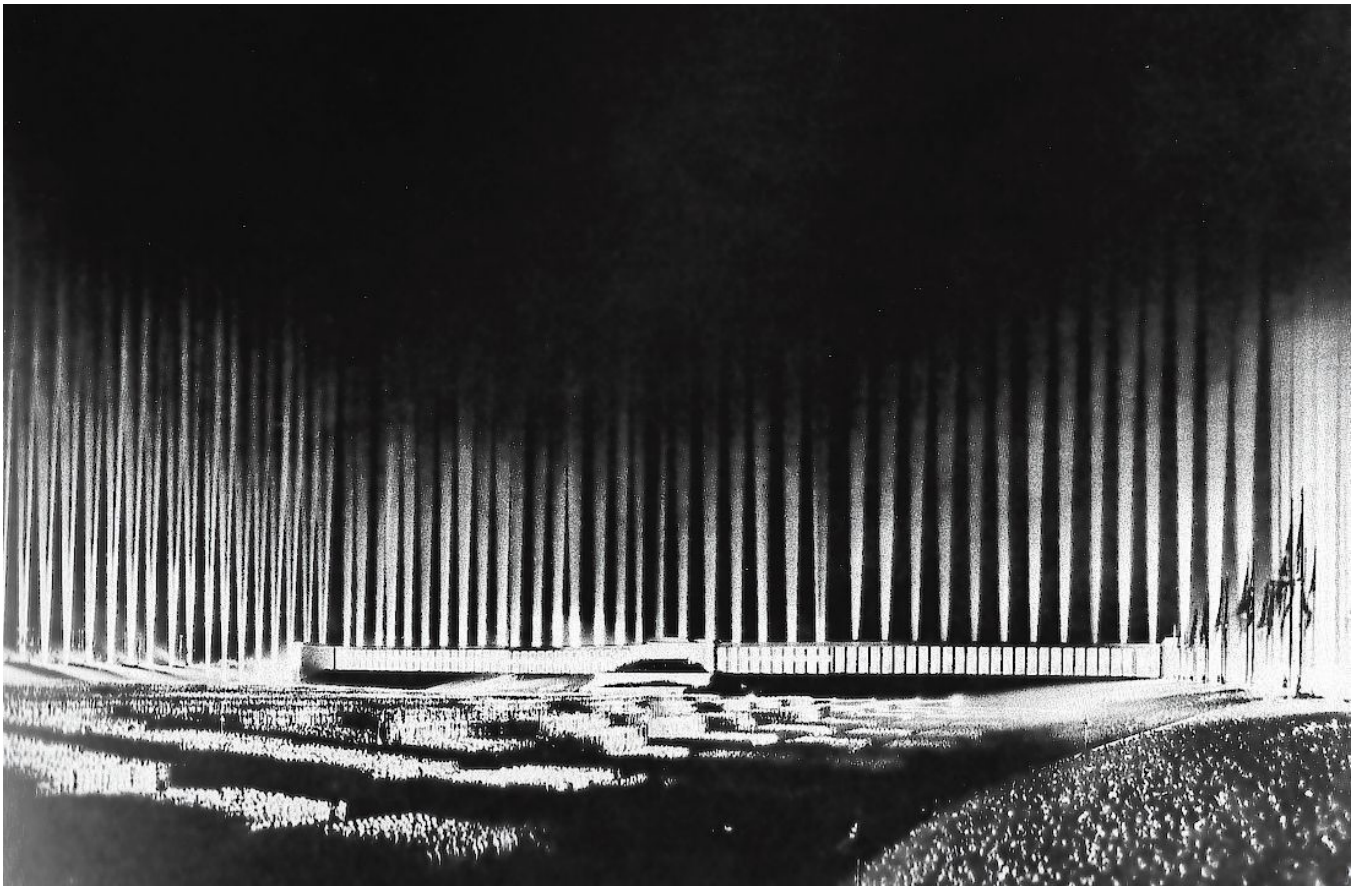

Eén meute, één beat, één dj

Bernard Hulsman 14 oktober 2017

Speers **Lichtdom** op het Zeppelinfeld in Neurenberg in 1937.

Techno is de marsmuziek van het digitale tijdperk. Dat is niet alleen te horen aan de muziek die een eeuwig voortdenderende, hypnotiserende beat als basis heeft, maar ook te zien aan de vormgeving van technoraves. Standaard onderdeel van dancefestijnen, zoals die volgende week tijdens het Amsterdam Dance Event weer op veel plekken in de hoofdstad zullen plaatsvinden, is een lichtshow met tientallen laserstralen. De lichtstralen die de duisternis boven de dansende meutes doorklieven doen denken aan de 130 lichtbundels die in de jaren dertig de soms 300.000 (para)militairen en andere aanwezigen omringden op het Zeppelinfeld in Neurenberg tijdens de *Reichsparteitage* van de NSDAP.

De *Lichtdom*, de kathedraal van licht, was een uitvinding van Albert Speer,

de hofarchitect van Adolf Hitler, die de vormgeving van de Rijkspartijdagen verzorgde en ook de monumentale tribunes op het Zeppelfeld ontwierp.

Speer moest zich behelpen met primitieve lichttechniek. Van het Duitse leger leende hij de schijnwerpers van de luchtafweer, die lichtbundels kilometershoog de hemel in lieten schijnen. Maar net als de computergestuurde laserstralen bij de technoraves konden de lichtbundels op het Zeppelin worden bewogen en was het mogelijk om ze bijvoorbeeld een immense piramide van licht te laten vormen. „Ik begin iets te begrijpen van Hitlers succes”, schreef de Amerikaanse journalist William L. Shirer nadat hij in 1934 een *Lichtdom* had gezien. „Hij geeft grandeur, kleur en mystiek aan de grauwe levens van de twintigste-eeuwse Duitsers.”

De festijnen op het Zeppelfeld waren religieuze bijeenkomsten waar de massa in vervoering raakte door de combinatie van muziek, marcherende militairen, lichtshows en redes van Adolf Hitler. Bij technoraves is het niet veel anders. De rol van de Führer wordt gespeeld door de dj aan wie de technofans zich, met of zonder pilletje, onderwerpen – niet toevallig is *God Is a DJ* de titel van een de dance-hit van Faithless in 1998. En zoals Hitler tijdens zijn redes stond op een uitbouw die Speer had laten bouwen in de hoofdtribune met zuilengang, zo doen de dj's bij technofestijnen hun werk achter een *booth* die op een verhoging staat. Hierbij kunnen ze het vaak niet laten om de dansende massa op te zwepen met op- en neergaande gestrekte armen.